

ACORD**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene, pe de o parte,

și

Republica Moldova,

pe de altă parte,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT protocolul I la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte ⁽¹⁾, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii ⁽²⁾ prevede că clauzele și condițiile specifice privind participarea Republicii Moldova la fiecare program, în special contribuția financiară datorată și procedurile de raportare și de evaluare, urmează să fie stabilite printr-un memorandum de înțelegere între Comisia Europeană și autoritățile competente din Republica Moldova, pe baza criteriilor stabilite în programele respective ⁽³⁾;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre organizațiile din domeniul cercetării și inovării, inclusiv dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

⁽¹⁾ JO L 260, 30.8.2014, p. 4.

⁽²⁾ JO L 260, 30.8.2014, p. 619.

⁽³⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Protocolul I la Acordul-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

1. Republica Moldova participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽⁵⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.
2. Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁷⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Republica Moldova la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Clauzele și condițiile de participare la programul Orizont Europa

1. Republica Moldova participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul I la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii și în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.
2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în clauzele și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană ⁽⁸⁾.
3. Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Republica Moldova sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:
 - a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele și proiectele existente și planificate ale Republicii Moldova care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽⁵⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (reformare) (JO L 189, 28.5.2021, p. 61.).

⁽⁷⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91.).

⁽⁸⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- b) informații din care să reiasă dacă Republica Moldova a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și deține garanții cu privire la faptul că autoritățile din Republica Moldova vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, în cadrul aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Republica Moldova care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziții avut în vedere de o entitate stabilită în afara Republicii Moldova sau controlată din afara Republicii Moldova, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Republicii Moldova lista entităților juridice relevante stabilite în Republica Moldova cu care a semnat acorduri de grant și
- c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Republica Moldova nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Republica Moldova va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

4. Entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în conformitate cu clauze și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

5. În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Republica Moldova și entitățile juridice din Republica Moldova pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

6. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Republica Moldova.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Republicii Moldova în momentul votării. Republica Moldova va fi informată cu privire la rezultat.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

7. Drepturile de reprezentare și de participare ale Republicii Moldova la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

8. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Republica Moldova.

9. Republica Moldova poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului (⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

10. Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Republica Moldova, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

11. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile care intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

12. Republica Moldova ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Republica Moldova sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Republica Moldova.

Articolul 3

Contribuția financiară

1. Participarea Republicii Moldova sau a entităților juridice din Republica Moldova la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Republicii Moldova la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

2. Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

a) o contribuție operațională și

b) o taxă de participare.

3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și, respectiv, iulie.

4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, cuantumurilor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁰⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori⁽¹¹⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19⁽¹²⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

5. Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Republicii Moldova la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

6. Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

7. Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

8. Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.).

⁽¹²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

9. Uniunea Europeană transmite Republicii Moldova informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Republicii Moldova în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Republica Moldova este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

10. Toate contribuțiile Republicii Moldova, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

1. În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Republicii Moldova pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Republicii Moldova și a entităților juridice din Republica Moldova în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive încheiate efectiv cu Republica Moldova sau cu entități juridice din Republica Moldova și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) și
- b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Republica Moldova, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

2. În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Republicii Moldova pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Republica Moldova cu titlu de contribuție suplimentară sau de reducere a contribuției Republicii Moldova în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde cuantumului care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat acest prag de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

3. În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

1. Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele și proiectele Republicii Moldova care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația națională aplicabilă a Republicii Moldova.
2. Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Republicii Moldova figurează în anexa II.
3. Finanțarea de către Republica Moldova a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației naționale aplicabile în Republica Moldova privind funcționarea programelor și a proiectelor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor și proiectelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația națională aplicabilă a Republicii Moldova.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

1. Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea, evaluarea și raportarea aferente programului Orizont Europa, participarea Republicii Moldova la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Republica Moldova.
2. Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Republica Moldova**

1. Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Republica Moldova (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Republica Moldova”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Republica Moldova includ:
 - a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
 - (i) participarea și performanța entităților juridice din Republica Moldova la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) necesară pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele și proiectele celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
 - b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
 - c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;

discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
 - d) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.
2. Comitetul mixt UE-Republica Moldova, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Republicii Moldova, își adoptă regulamentul de procedură.
3. Comitetul mixt UE-Republica Moldova poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.
4. Comitetul mixt UE-Republica Moldova se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională desemnată de Republica Moldova.
5. Comitetul mixt UE-Republica Moldova își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Republica Moldova. În special, Comitetul mixt UE-Republica Moldova își poate îndeplini sarcinile în scris, ori de câte ori este necesar.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

1. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
2. Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
3. Prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia dintre părți. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
4. În cazul în care Republica Moldova notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.
5. Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Republica Moldova în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Republicii Moldova suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare care produce efecte în termen de 15 zile de la primirea acestei notificări de către Republica Moldova.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Republica Moldova înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Republicii Moldova o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează cu efect imediat în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Republica Moldova sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

6. Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța.

Denunțarea intră în vigoare în termen de trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

7. În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;

- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează și
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

8. Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

9. Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în două exemplare originale, în limbile engleză și română, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Adoptat la Bruxelles, la data de 27 octombrie 2021, în două exemplare originale, în limbile engleză și română.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Republica Moldova,

Natalia GAVRILIȚA

Prim-ministru

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calculul contribuției financiare a Republicii Moldova**

1. Contribuția financiară a Republicii Moldova la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Republica Moldova pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se efectuează după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,10.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară, în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu în termen de 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Republicii Moldova a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește cuantumul care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Republicii Moldova se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Republicii Moldova

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, cuantumul utilizat pentru stabilirea cuanturilor inițiale ale angajamentului juridic corespunde cuanturilor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Republica Moldova, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate cuantumul angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Republicii Moldova la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - i. cuantumul total al granturilor competitive alocate Republicii Moldova sau entităților juridice din Republica Moldova sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Cuantumul alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Republicii Moldova pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Republicii Moldova, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Republicii Moldova și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Republicii Moldova

1. Comisia comunică Republicii Moldova, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Republicii Moldova la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizon Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizon Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Republica Moldova, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și, respectiv, iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Republicii Moldova, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Republicii Moldova să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică, în termen de 60 de zile de la data semnării prezentului acord.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Republica Moldova pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Republica Moldova.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Republica Moldova va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate a contribuțiilor operaționale plătite de Republica Moldova în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Republica Moldova își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Republica Moldova nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Republica Moldova a unei dobânzi penalizatoare, care se aplică soldului începând cu data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista programelor și proiectelor echivalente ale Republicii Moldova

Programele și proiectele din următoarea listă neexhaustivă sunt considerate programe și proiecte ale Republicii Moldova echivalente cu programul Orizont Europa:

- Programe de stat;
 - Programe de inovare și transfer tehnologic;
 - Programe bilaterale și multilaterale;
 - Programe post-doctorale.
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

Articolul 1

Analize și audituri

1. Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.
2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de stocare a datelor deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.
3. Republica Moldova nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Republica Moldova și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.
4. Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în condițiile stabilite în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

Articolul 2

Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Republicii Moldova. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Republica Moldova informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova.
4. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Republica Moldova desemnată de către Guvernul Republicii Moldova. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Republica Moldova pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Republica Moldova, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.
7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Republica Moldova, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.
8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Republica Moldova cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Republica Moldova orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.
9. Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Republica Moldova, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Republica Moldova care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.
10. În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.
11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Republica Moldova desemnează un punct de contact.
12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.
13. Autoritățile din Republica Moldova cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executarea silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa, constituie titluri executorii în Republica Moldova. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Republicii Moldova. Guvernul Republicii Moldova face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice care își au reședința și entităților juridice stabilite în Republica Moldova. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul Republicii Moldova și cu regulamentul de procedură din Republica Moldova.
2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titluri executorii în Republica Moldova, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).
3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, plângerile privind executarea neregulamentară sunt de competența instanțelor Republicii Moldova.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Republica Moldova sau cu orice entitate juridică stabilită în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.
